

Företagens utgifter för IT 2012

NV0802

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Administrativa och legala uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde	2
A.3	SOS-klassificering	2
A.4	Statistikansvarig	2
A.5	Statistikproducent	2
A.6	Uppgiftsskyldighet	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik	3
A.11	Statistikanvändning	3
A.12	Uppläggning och genomförande	3
A.13	Internationell rapportering	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning	4
B.1	Innehåll	4
1.1	Statistiska målstorheter	4
1.1.1	Objekt och population	4
1.1.2	Variabler	5
1.1.3	Statistiska mått	5
1.1.4	Redovisningsgrupper	5
1.1.5	Referenstider	5
1.2	Fullständighet	5
B.2	Tillförlitlighet	5
2.1	Tillförlitlighet totalt	6
2.2	Osäkerhetskällor	6
2.2.1	Urval	6
2.2.2	Ramtäckning	6
2.2.3	Mätning	6
2.2.4	Svarsbortfall	7
2.2.5	Bearbetning	7

2.2.6	Modellantaganden	8
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	8
B.3	<i>Aktualitet</i>	8
3.1	Frekvens	8
3.2	Framställningstid	8
3.3	Punktlighet	8
B.4	<i>Jämförbarhet och sammanvändbarhet</i>	8
4.1	Jämförbarhet över tiden	8
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik	9
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	9
5.1	Spridningsformer	9
5.2	Presentation	9
5.3	Dokumentation	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Upplysningstjänster	9

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Näringsliv

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Näringslivets investeringar

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: Box 24 300
104 51 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100, 115 26 Stockholm
Kontaktperson: Regina Vilkénas
Telefon: 08-5069 41 18
Telefax: 08-5069 48 12
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)

<i>Postadress:</i>	Box 24 300 104 51 Stockholm
<i>Besöksadress:</i>	Karlavägen 100, 115 26 Stockholm
<i>Kontaktperson:</i>	Regina Vilkénas
<i>Telefon:</i>	08-5069 41 18
<i>Telefax:</i>	08-5069 48 12
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken, förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt SCBs föreskrifter SCB-FS 2013:7.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallring regleras enligt beslut från Riksarkivet, RA-MS 1998:7.

A.9 EU-reglering

Årets undersökning är inte EU-reglerad.

A.10 Syfte och historik

Statistiken skall belysa utgifter och investeringar i hård och mjukvara inom företagssektorn. Information behövs för att departement, myndigheter, och svenskt näringsliv bättre ska kunna följa och främja it-utvecklingen. Sedan 2006 genomförs en årlig undersökning om företagens utgifter för it. Undersökningen gjordes första gången 2006 med referensåret 2005. Dessförinnan (årsskiftet 2005/2006) genomfördes en pilotundersökning. Samarbete har skett med Eurostat i syfte att harmonisera statistiken i EU-länderna.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken kommer, framför allt, att användas av nationalräkenskaperna som ska använda uppgifterna vid beräkning av BNP från användarsidan. Uppgifterna kan även användas vid produktivitetsstudier. Uppgifterna rapporteras till Eurostat.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen är en årlig urvalsundersökning. Populationen hämtas från SCB:s företagsregister (FDB). Insamlingen görs året efter det år som undersöks. Insamlingen för denna upplaga (2012) skedde således 2013. Uppgiftslämnarplikt råder. Undersökningen genomförs i huvudsak som en webbenkät, i vilken alla företag besvarar samma frågor. Första utskicket innehåller ett missivbrev med inloggningsuppgifter för att kunna besvara enkäten via webben. Därefter skickas två skriftliga påminnelser ut. Den första består enbart ett missivbrev med inloggningsuppgifter, i den andra medföljer även en pappersenkät. Därefter utförs påminnelsearbete via telefon. Vid behov sker även viss komplettering av enkäter via telefon.

Undersökningen frågar respondenterna hur stora utgifter de under 2012 hade för datautrustning, telekommunikationsutrustning och mjukvara, samt hur mycket av utgifterna som är att kategorisera som investeringar. Vidare får respondenterna besvara hur stora utgifter de under 2012 hade för finansiell leasing och operationell leasing av data- och/eller telekommunikationsutrustning.

A.13 Internationell rapportering

Rapportering till Eurostat har skett vart annat undersökningsår. Resultat från aktuell undersökning kommer inte rapporteras.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga planerade förändringar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Syftet med undersökningen är att beskriva nivåer och även utveckling av företagens utgifter för it över tid. Skattningar tas fram efter redovisningsgrupper, näringsgrenar samt storleksklasser.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken redovisar totalsummor för olika branscher samt storleksklasser.

1.1.1 Objekt och population

Populationen utgörs av företag med verksamhet, enligt SNI 2007, inom utvinning av mineral (B), tillverkning (C), försörjning av el, gas, värme och kyla (D), vattenförsörjning (E) byggverksamhet (F), handel; reparation av motorfordon och motorcyklar (G), transport och magasinering (H), hotell- och restaurangverksamhet (I), informations- och kommunikationsverksamhet (J), finansiell verksamhet (K), fastighetsverksamhet (L), företagstjänster (M), uthyrning,

fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster (N), kultur, nöje och fritid (R) och annan serviceverksamhet (S).

Populationen bestäms med utgångspunkt från informationen i SCBs företags databas FDB. Ramen som används är från november det aktuella referensåret.

1.1.2 Variabler

Utgifter för datautrustning

Datautrustning kan t ex vara datorer och kringutrustning, servrar och multikopiatorer.

- **Varav investering**

Utgifter för telekommunikationsutrustning

Telekommunikation kan t ex vara telefonväxlar, telefoner inkl mobiltelefoner, inbrotts- och brandlarm.

- **Varav investering**

Utgifter för mjukvara

Mjukvara kan vara köpt standardprogramvara eller programvara speciellt utvecklad för företagets behov av extern leverantör. Om köp av programvara inte går att särskilja från köp av hårdvaran, ingår denna i köp av hårdvara i stället.

- **Varav investering**

Kostnader för finansiell leasing av data- och/eller telekommunikationsutrustning.

Kostnader för hyra/operationell leasing av data- och/eller telekommunikationsutrustning.

1.1.3 Statistiska mått

Totalsummor beräknas.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Samtliga uppgifter redovisas fördelade efter näringsgrenar och storleksklasser.

1.1.5 Referenstider

Uppgifterna avser år 2012. Urvalsramen som använts är från november 2012.

1.2. Fullständighet

Undersökningen mäter näringsgrenar klassificerade enligt Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI). Samtliga näringsgrenar i privat sektor utom jordbruk, skogsbruk och fiske (A), utbildning (P) och hushållens verksamhet (T) ingår. Rampopulationen utgörs av företagsenheter med 10 eller fler anställda.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Undersökningen är en urvalsundersökning och kan därmed antas vara behäftad med tre sorters fel: *urvalsfel* (som beror på att endast ett urval av företag har undersökts och att dessa inte riktigt är representativa för samtliga företag), *bortfallsfel* (som beror på att svar saknas helt eller delvis från utvalda företag) och *mätfel* (som framför allt uppkommer på grund av att frågor och definitioner missuppfattas och att alltför grova uppskattningar lämnas). Om det finns systematik i mätfelen, t.ex. om många företag missuppfattar en fråga på samma sätt, uppkommer skevhet i materialet. Även i bortfallet kan det finnas systematik som leder till skevhet i materialet, t.ex. att företag som inte har en viss egenskap uteblir med svar då frågan inte upplevs som aktuell.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 *Urval*

Undersökningen är en urvalsundersökning. Populationen hämtas från FDB, SCBs företagsdatabas. Urvalet för undersökningsåret 2012 drogs i november 2012. Urvalsdragningen har gjorts genom att Stratifierat Obundet Slumpmässigt Urval (Stratifierat OSU) har använts. Stratifiering sker efter företagets bransch och storlek med avseende på antal anställda. Samtliga företag med 250 anställda eller fler ingår i urvalet. Den nedre gränsen för antal anställda, den så kallade cut-off gränsen, är 10 stycken.

2.2.2 *Ramtäckning*

Enkätens urval har viss undertäckning av nystartade företag. Viss undertäckning av "växande" företag förekommer också, då rampopulationens uppgifter om bransch och sysselsatta avser drygt ett halvår gammal information i förhållande till den aktuella populationen. Övertäckningen består av nedlagda och fusionerade företag.

2.2.3 *Mätning*

Mätfel uppstår när felaktiga uppgifter lämnats och inte rättats i granskningen. Felen kan bero på misstolkningar av blankettanvisningar eller på att uppgiftslämnarna gör alltför grova eller felaktiga uppskattningar. Mätfelens omfattning och inverkan på osäkerheten är svåra att bedöma storleksmässigt.

2.2.4 Svartsbortfall

Det finns två typer av bortfall: *objektsbortfall* och *partiellt bortfall*. Objektsbortfall utgörs av de företag som inte svarar på enkäten medan partiellt bortfall innebär att ett företag svarar på enkäten, men hoppar över en eller flera frågor. Svartsfrekvensen i denna undersökning är 85 procent, vilket innebär att objektsbortfallet är 15 procent. Rak uppräknings inom stratum används för att kompensera för både urvals- och bortfallsfel. De företag som inte ingår i urvalet alternativt de som ingår i urvalet men inte svarat antas vid skattning kunna representeras av de svarande i samma stratum.

För att reducera svartsbortfallet användes skriftliga påminnelser och telefonpåminnelser. Företag med många anställda och stor omsättning var prioriterade i påminnelsearbetet, vilket kan ha genererat övreskattning inom denna grupp.

Tabellen nedan visar objektsbortfallet uppdelat på redovisningsgrupper.

Redovisningsgrupp	Objektsbortfall, %
Totalt	15
<i>Storleksklasser</i>	
10-49 anställda	20
50-249 anställda	13
250-	8
<i>Branscher (SNI 2007)</i>	
05-09	17
10-33	10
35-39	5
41-43	17
45-47	17
49-53	19
55-56	24
58-63	13
64-66 (delmängd)	4
68	12
69-82	13
90-93	14
95.1	21

Det partiella bortfallet i undersökningen redovisas inte.

2.2.5 Bearbetning

Mikrogranskning genomförs genom att vissa kontroller görs maskinellt av t ex extremt höga värden och ologiska värden. De företag med värden som faller ut på kontrollerna återkontaktas eller uppdateras utan kontakt om så är möjligt. Makrogranskning sker sedan även på aggregerad nivå. Vid behov återkontaktas företag.

För urvalsundersökta stratum representerar företagen som kommer med i urvalet flera andra företag utöver sig själv. För att inte snedvridera skattningarna som publiceras har ett fåtal extremt avvikande värden som inte kan antas vara representativa för stratumet identifierats. Stratum med extrema observationer delas in i två substratum. Det extremt avvinkade företagets vikt (uppräkningsstal)

ersätts med vikten ett, vilket innebär att det inte representerar något annat företag utöver det egna. För övriga enheter i samma stratum räkas uppräknings-talet om genom att både antalet som hör till stratumet och antalet svarande enheter har subtraherats med antalet extrema observationer. Detta har endast gjorts för ett mycket litet antal enheter då sådan hantering riskerar att införa bias i skattningarna.

2.2.6 Modellantaganden

Inga särskilda modellantaganden görs i undersökningen.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

95-procentiga konfidensintervall har använts och återfinns i Sveriges statistiska databaser (SSD) och kommer även att finnas i rapporten *It i företag* som publiceras i januari 2014.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen genomförs en gång per år. Skattningar tas fram i september året efter det år som undersöks.

3.2 Framställningstid

Det totala arbetet med undersökningen pågår under hela kalenderåret. Insamlingen påbörjas i april och avslutas i augusti. Skattningarna är klara i oktober.

3.3 Punktlighet

Den ursprungliga publiceringsplanen har hållits.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Undersökningen har genomförts åtta gånger med referensperioderna 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 och 2012. På grund av den låga svarsfrekvensen, 39 respektive 53 procent, i de två första undersökningsomgångarna samt förändrade frågor är dock en jämförelse över alla år inte att rekommendera. I den första undersökningsomgången var cut-off gränsen densamma (10) för samtliga strata. Åren därefter varierar cut-off gränsen mellan strata. Från och med undersökningen avseende 2009 är cut-off gränsen återigen den samma (10) för samtliga strata. Även frågorna har varit konstanta sedan 2009.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten mellan uppgifter för olika år påverkas på branschnivå av

löpande förändringar i företagens organisation och verksamhet. Varje urvalsbyte innebär en uppdatering av ramen för att fånga in de organisationsförändringar som skett. Branschförändringar försvårar jämförbarheten mellan åren. Sedan 2009 redovisas resultatet enligt näringsgrensindelningen SNI 2007, vilket innebär att dessa kan jämföras. Undersökningarna med referensperioderna 2005, 2006, 2007 och 2008 redovisas dock enligt SNI 2002.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Undersökningen Näringslivets investeringar innefattar uppgifter om investeringar i maskiner och inventarier och är därför delvis jämförbar med uppgifter om investeringar i utrustning för data- och telekommunikation.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Undersökningsresultatet publiceras på SCBs hemsida (<http://www.scb.se/NV0802>) och i Sveriges statistiska databaser (SSD). En kortfattad gemensam rapport med undersökningen *It användning i företag* kommer att publiceras i januari 2014.

5.2 Presentation

Statistiken publiceras i tabellform.

5.3 Dokumentation

Statistiken finns även dokumenterad i SCB:s dokumentationsmall SCBDOK och metaplus.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare, utredare m.fl. kan efter prövning få tillgång till avidentifierat uppgiftsmaterial för egen bearbetning. Organisationsnummer lämnas dock aldrig ut av sekretesskäl.

5.5 Upplysningstjänster

Vid frågor om statistiken kontaktas SCB:
Regina Vilkénas, tfn 08-506 941 18,
e-post: fornamn.efternamn@scb.se
vid Enheten för investeringar, FoU och IT, SCB
104 51 Stockholm